

Natuurreservaten

Zuiderkempen

Jaargang 7

**driemaandelijks tijdschrift
mei 2001 Nr. 2**

Vrijwilligers

De open natuurdagen, het opstarten van de Gecoro's, de fusie Wielewaal-Natuurreservaten vzw, de bossen van de Merode, milieuraden, afbakening van habitatgebieden en het VEN en ga zo maar door... en dan spreken we nog niet over het noodzakelijke beheer van onze natuurgebieden of over het voeren van een gezonde aankooppolitiek. Het zijn drukke tijden voor Natuurreservaten. Dat is zo op het algemeen secretariaat in Brussel. Op lokaal vlak, in onze afdeling Zuiderkempen, is dat niet anders. En zo zal het wel in elke afdeling zijn. Veel werk wordt gedaan door vrijwilligers. De vrijwilliger wordt zwaar belast. Terecht dat diezelfde vrijwilliger dit jaar in de kijker staat. Want zonder hem zou het allemaal niet waar zijn. Toch is ook een degelijke professionele uitbouw van de vereniging een absolute must. Natuurreservaten vzw is geen hobbyclubje, maar er moet een goed geoliede en efficiënte lopende structuur uitgebouwd worden. En daar zijn Natuurreservaten vzw en de Wielewaal volop mee bezig. De nieuwe vereniging na de fusie moet beter, krachtiger, slagvaardiger worden.

Onze Vlaamse natuur heeft daar recht op! Natuurreservaten vzw - Afdeling Zuiderkempen zal zeker haar steentje bijdragen!

Uit de Reservaten

Roost- Kraeywinckel

Je kon het al in de pers lezen en op de regionale T.V. horen en zien. De Trichelhoekse kuil met meer dan 20 ha moeras, bos en weide werd aangekocht door Natuurreservaten vzw. Na jaren van onderhandelen over dit gebied werd er vorig jaar een huurovereenkomst afgesloten voor een termijn van 9 jaar, deze overeenkomst ging in op 01.01.2001. De laatste week van 2000 liet de vorige eigenaar ons weten dat hij verkoos van het eigendom te verkopen. We hebben niet geaarzeld en de aankoopakte werd verleden op 2 april 2001.

Het reservaat is vooral omwille van zijn grote vijver zeer aantrekkelijk voor allerlei watervogels. De voorbije maanden pleisterden er weer talrijke eenden op voorjaars trek. Naast de altijd aanwezige wilde eenden ook tientallen kuif-, tafel- en slob-eenden. Hiertussen worden ook steevast krakeenden, wintertalingen en soms een zeldzamere smient of pijlstaart opgemerkt. Daarnaast zijn ook steeds enkele Canadese ganzen en nijlganzen als exoten aanwezig en baltst een koppel futen zijn sierlijk paarspel. In de reigerkolonie zijn weerom tientallen nesten bezet en worden de eerste jongen verwacht. Terecht fier zijn we ook op hun zeer zeldzame neef de roerdomp die gans de maand maart in dit gebied op bezoek was. Tenslotte laten de circa 50 aalscholvers zich nog steeds mooi bekijken in hun rustbomen op de rand van de vijver. Wanneer ondernemen zij hun eerste broedpogingen in de reigerkolonie?

“Een nieuwe lente, een nieuw geluid” is een gevoel dat elk voorjaar ook in natuurminnende zielen opwelt. Bij de nieuwe geluiden van deze lente horen ook de stemmen van onze recente natuurgidsen: Kristina en Ivo. Hun eerste natuurwandeling was onlangs in 't Hoeves. Een voor de hand liggende keuze want in de cursus 'natuurgids' was dit moerasgebied hun studieterrein.

Het is niet onze gewoonte om van elke natuurwandeling een verslag uit te brengen, maar tijdens deze wandeling zijn er toch een aantal dingen opgevallen die het vermelden waard zijn, ook in verband met het beheer van het gebied.

De eenentwintig deelnemers waren meteen in lentestemming bij het zien van voorjaarsbloeiers zoals het speenkruid, de verschillende dove netels, het klein hoefblad, bosanemoon en paardebloemen. We waren blij verrast toen we langs de oever van de Kleine Laak enkele bosviooltjes vonden, ze zaten een beetje gecamoufleerd tussen hun kleurgenoten, de hondsdraf. Wat ons ook opviel langs het pad aan de Kleine Laak was de grote toename van muskuskruid. Dit plantje dat in sommige boeken als zeldzaam wordt aangegeven, valt door zijn lichtgroene witte bloempjes niet op, maar de bloemvorm is des te meer opmerkelijk. De bloempjes vormen een perfect kubusje. Waarschijnlijk heeft deze plant zijn kans gegrepen na het intens maaien en afvoeren langs de wandelpaden. Een signaal dat we in elk geval voor dit kruidje goed bezig zijn. Ook de bosanemoon komt op enkele plaatsen voor en kan zich uitbreiden nu er langs de weg wat minder brandnetels en bramen staan.

De uiteenzetting van de gidsen werd begeleid door het lentegeluid van tijftjaf en roodborstje. In het wilgenstruweel van het Hambroek aan de overkant van de Kleine Laak hoorden we het gepiep van jonge eendjes en sommigen meenden wat verder ook het geluid van de waterral te horen.

Het geklater van water is niet bepaald een pril lentegeluid, maar in dit uitzonderlijk natte voorjaar worden we er ook in 't Hoeves mee geconfronteerd. En aangezien de Kleine Laak bij groot debiet opvallend veel slib aanvoert, zal het overstromingsgebied hier vrij snel verlanden. Maar we hebben gekozen om het verband tussen beek en moeras te herstellen. We zullen dit verlandingsproces dan ook opvolgen en eventueel bijsturen.

Een andere beek in dit gebied, de Borgtloop staat al jaren droog, behalve op de plaats waar het moeras overstroomt. Maar, en dat is ook nieuw. Dit jaar stroomt er tot ons genoeg een normale hoeveelheid water door heel de beek. Dat mag zo blijven, maar het mag wel eens stoppen met regenen. Een zwaar dilemma.

De Langdonken

Hoe snel vogels hun biotoop terugvinden is weer maar eens gebleken. Kieviten en kleine plevieren dartelen boven de afgegraven weilanden achter de Schuur. Zullen ze broeden? Brengen ze hun kroost daar groot? Hun aanwezigheid bewijst in ieder geval dat we op 'vogelvlak' de goede kant op gaan met ons beheer. Het beheerswerk bestond de laatste maanden vooral uit opruimingswerk aan gekapte aanplantingen zoals grove den, spar en Amerikaanse eik. Het voorjaar was enorm nat met vaak hevige regens. Gelukkig was er veel werk aan de winkel in de Schuur, zodat onze werkploeg nooit wegens slecht weer moest afhaken. Laat de lente nu maar komen.

Netevallei-Schaapwees

Na verschillende maanden rondgewandeld te hebben in de stilte van de winterse natuur is het telkenmale een aangename belevenis om te zien hoe de natuur zich elk jaar opnieuw op gang trekt. Een beetje meer daglicht en warmte zijn voldoende om de eerste plantjes uit de bodem te voorschijn te laten komen. Met hun diepgroene blaadjes en hun felgekleurde bloemetjes steken speenkruid, dotterbloem en bosanemoon schril af tegen hun omgeving. Ook meidoorn, kamperfoelie en wilgenkatjes zijn er als eerste bij om de natuur terug een beetje kleur te geven. In de dierenwereld zijn de lentekriebels ook al aanwezig. Eind maart lagen er langs de randen van een vijver in het Schaapwees massa's kikkerdril uitgespreid. Het leek wel of het er met emmers was ingekapt. Een tiental dagen later was de kikkerdril reeds verdwenen en krioelde het er van de kleine kikkervisjes. Met tienduizenden samengepakt op een vierkante meter, juist een wriemelende teervlek. Stilletjesaan zullen de kikkervisjes uitgroeien tot echte dikkopjes en later tot kleine kikkertjes, maar slechts enkele zullen volwassen kikkers worden. De rest zal opgegeten worden door roofkevers, libellenlarven, reigers en andere liefhebbers van kleine kikkertjes. Ondanks het mooie en idyllische van de lente blijft achter de schermen de harde wet van de natuur gelden.

Het Asbroek.

De geplande beheerswerken liggen nu reeds een half jaar stil. De reden hiervoor is uiteraard de regen. Sinds vorig jaar oktober is het onmogelijk geweest om beheerswerken uit te voeren in het gebied. De vele wandelaars kunnen hiervan getuigen, uit pure noodzaak hebben wij het wandelpad voor een deel moeten inkorten, omdat de wandelaars het risico liepen om zelfs hun laarzen kwijt te raken.

Inzake de beheerswerken hadden (en hebben) wij nochtans grote plannen: het was onze bedoeling om met verzamelde krachten een verboste wei weer open te maken. Onder die verzamelde krachten verstaan wij: de Chiro's van Herselt en Westmeerbeek, de jagersgroep en onze werkgroep, ondersteund door de terreinploeg van de vereniging.

Reeds op de werkdag van half oktober vorig jaar liep het fout: in plaats van hout te kunnen transporteren naar de respectievelijke chirohemen, moesten wij ons beperken tot het weer los krijgen van de vast gereden tractor. Ook in de winter zat het weer ons niet mee: wij hadden gehoopt op stevige vorst maar helaas, op geen enkele moment was het mogelijk werken uit te voeren. Ook de werkdag van begin april werd bijgevolg ook afgeblazen. Half mei gaan wij het nog eens proberen.

De Goorstraat is deels verkeersvrij gemaakt. Het heeft ons veel diplomatieke acties gekost, maar uiteindelijk zijn wij in ons opzet geslaagd om de Goorstraat in Westmeerbeek autovrij te maken. Na herhaald aandringen bij het gemeentebestuur, werd dit verhaal nogmaals via de Milieuraad bepleit. Samen met de WBE Zuiderkempem hebben we het schepencollege in een brief laten weten waarom deze straat best voor een deel autovrij werd. Uiteindelijk werd er een oplossing gevonden waarbij de weg met roodwitte verwijderbare paaltjes afgesloten werd.

Ook in naam van de vele wandelaars dank aan het Schepencollege van Hulshout.

Het Goor

Ons jaarlijks werkkamp van de JNM ging weer eens door in het Goor, en we hebben dit jaar dus echte beren op bezoek gehad. Om een lang verhaal kort te maken, uw dienaar had dus begrepen dat de JNM gedurende 10 dagen huis ging houden op onze terreinen. Om die 10 dagen vol te krijgen had ik dus de terreinploeg gevraagd om flink wat voorbereidend werk te verzetten, qua afzagen van geboomte en struweel. Bleek achteraf dat ik een weekje teveel gerekend had, en dat de JNM een miniwerkkamp van 2 dagen gepland had. Maar niet getreurd, op die 2 dagen zijn de jeugdbonders erin geslaagd om - zij het met wat hulp van andere beer Dirk Bolsens - inderdaad het grootste deel van het afgezaagde hout op grote hopen te verzamelen. Voor die grote hopen wordt nu nog een oplossing gezocht. Ter plekke verhakselen, en daarna afvoeren lijkt aangewezen. Maar betere ideeën zijn heel erg welkom bij de conservator.

De Steenkensbeek

Op het terrein is niet veel te melden, maar het dossier om de erkenning als natuurreserveaat in te dienen is wel rond.

Proficiat Jeroen Schols en Carlos D'Haeseleer.!

Gecoro's

In de vier gemeenten van onze afdeling werden door onze Natuurreservaten vzw. telkens een effectief en een plaatsvervangend lid voorgedragen als vertegenwoordigers van de natuur_ en milieubeweging. Hoe de gemeentebesturen op onze voordrachten zullen reageren zullen we de volgende weken te horen krijgen.

De deskundigen die hun kandidatuur stelden als lid van de Gecoro's vergaderden reeds in Hulshout en Westerlo. Naar we vernamen zijn deze deskundigen nog niet echt allemaal deskundig in de ruimtelijke ordening. Een van deze deskundigen verkondigde dat de afbakening van het V.E.N. (Vlaams Ecologisch Netwerk) naar zijn mening beter kon gebeuren door de gemeentebesturen in plaats van door de Vlaamse overheid. De brave man was er van overtuigd dat het V.E.N. een ven was en meende dat het gemeentebestuur het best geplaatst was om een natte plek te zoeken om een ven aan te leggen.

We gaan als vereniging in de Gecoro's veel energie steken, we denken dat we in de Gecoro's op een constructieve wijze kunnen bouwen aan een nieuw ruimtelijk orderingsbeleid, maar ongetwijfeld zullen we ook als waakhonden moeten toezien dat de

gemeentelijke autonomie niet zal leiden naar een ruimtelijke ordening die streeft naar het inwilligen van individuele vragen.

Uit de Milieuraaden

Herselt

De nieuwe termijn van de milieuraad bracht niet veel verandering, de leden bleven omzeggens dezelfde, de voorzitter bleef dezelfde enkel de ondervoorzitter wijzigt. Op de agenda van de vergadering van 27 februari werd het provinciaal structuurplan toegelicht, de Gecoro kreeg enige aandacht en het over het lozen van huishoudelijk afvalwater werd de wetgeving en de Herseltse praktijk besproken.

Hulshout

Behalve enkele technische punten, stond ook een presentatie over Natuureservaten vzw. op de agenda. Erg dikwijls blijkt dat er heel wat misverstanden bestaan rond onze vereniging, misverstanden die dikwijls een minder gunstig klimaat scheppen. Zelf weten we goed waar we mee bezig zijn, maar voor de buitenwacht is dat niet altijd zo duidelijk. Daarom moeten we steeds maar opnieuw blijven vertellen waar we mee bezig zijn, waarom en hoeonbekend maakt immers onbemind.

GNOP

Hulshout

Lang geleden, maar nu staat er nog eens een vergadering op de agenda. We zullen opnieuw proberen om de gemeente tot echte actie te brengen, en het niet alleen maar houden bij wat cosmetische ingrepen.

De Natuureservatenkerkuil

Wat hebben de Heimolen te Langdorp en de schuur in De Langdonken te Herselt gemeen? De meeste leden weten nu al wel dat beide gebouwen eigendom zijn van onze vereniging, maar er is meer. De Heimolen was tot en met 1997 bewoond door een paartje kerkuilen. Het vrouwtje werd dat jaar door leden van de kerkuilwerkgroep geringd met het ringnummer H90875. Door de restauratiewerken aan de molen moesten deze vogels verhuizen. Kerkuil H90875 heeft blijkbaar wel zeer veel vertrouwen in onze vereniging en verhuisde terstond naar de schuur in De Langdonken.

Zowel in 1999 als in 2000 was bij het ringen van de jonge kerkuilen het vrouwtje H90875 in de nestkast aanwezig.

We kunnen hier terecht spreken van een natuureservatenkerkuil, niet?

Houtsnippen in onze reservaten

De houtsnip is bij ons de enige steltloper die niet echt aan water is gebonden. Zijn leefgebieden zijn vooral vochtige bossen met een dikke humuslaag, met zijn lange snavel

zoekt hij hierin naar allerlei kleine ongewervelden. Houtsnippen hebben een zeer verborgen levenswijze en zijn vooral in de schemering actief. In de trekperioden verblijven er in onze bossen soms aanzienlijke aantallen, maar zij laten zich zelden zien. Vertrouwend op hun schutkleur moet je er bijna optrappen eer zij opvliegen.

Over eventuele broedgevallen was in onze regio vroeger weinig geweten. Alleen in ons natuurreservaat De Langdonken baltsten elk voorjaar enkele mannetjes en sinds enkele jaren waren er ook waarnemingen in de Netevallei te Westerlo. Vorig voorjaar werd er vooral in onze Laakdalse gebieden intensiever naar deze soort uitgekeken. Tijdens verschillende avondlijke excursies - houtsnippen zijn schemervogels - tussen maart en mei werden alle gebieden in de valleien van Grote en Kleine Laak bezocht. Op haast alle plaatsen tussen het Trichelbroek te Eindhout en de Ossenbroeken te Vorst werden de vlinderachtige vluchten, hun tsiwwik-roep en hun diep geknor waargenomen. Het is duidelijk dat deze geheimzinnige vogels met naar schatting een tiental paren in Laakdal broeden.

Is dit een nieuw fenomeen? Op deze vraag is moeilijk een eerlijk antwoord te geven. Feit is wel dat houtsnippen altijd een begeerde wildsoort zijn geweest. De jacht hierop is echter reeds een aantal jaren afgeschaft. Wellicht heeft dit de uitbreiding van deze soort bevoordeeld, maar mogelijk hebben ze zich al die tijd gewoon goed verstopt.

Op een wandeling in het Zammelsbroek te Geel op zaterdag 5 mei nodigen wij u uit om met deze geheimzinnige houtsnip kennis te maken. Samenkomst kerk Zammel: 19.00 u. Iedereen welkom.

Paddenslacht

Op zondag 11 maart bezochten een aantal Laakdalse leden de Ossenbroeken te Vorst. Ter hoogte van de Nieuwe Baan nabij de brug over de Kleine Laak troffen we honderden platgereden padden en enkele bruine kikkers aan. Zij waren duidelijk de voorbije nacht massaal op pad geweest naar hun voortplantingspoelen aan de overkant. Zij hebben bij het oversteken van deze zeer drukke weg geen enkele kans gehad. Wij waren allen zwaar onder de indruk van dit massagraf. Dit konden we toch niet zomaar laten gebeuren! De volgende avonden werd er door enkele vrijwilligers langs deze baan gepatrouilleerd en enkele tientallen padden overgezet. Van massale trek was echter geen sprake meer.

Naar volgend jaar zouden we er echter graag vlugger bij zijn. Tijdens de volgende milieuraad gaan we dit punt zeker aankaarten bij onze gemeentelijke bestuurders en vragen om samen naar een gepaste oplossing te zoeken. We zijn ook op zoek naar natuurliefhebbers om dit dossier mee verder op te volgen en uit te werken. Graag een seintje aan een van onze bestuursleden.

NIKE

Naar jaarlijkse gewoonte richten wij elk voorjaar in samenwerking met NIKE een voorjaarsactiviteit in voor de leerlingen van het vijfde leerjaar van alle Laakdalse scholen.

Dit jaar hadden wij op dinsdag 27 maart een boomplantactie en een voorjaarswandeling per klas gepland in het gebied Ossenbroeken. De gidsen werden op voorhand klaargestoomd, het plantgoed besteld, terwijl NIKE alle scholen had bereid gevonden om deel te nemen.

Heel de mond- en klauwzeeraffaire met afsluiten van bossen en natuurgebieden heeft er echter anders over beslist. Aanvankelijk hadden we nog een alternatief programma uitgewerkt, maar in samenspraak met NIKE werd dan toch maar beslist om alles voor alle

zekerheid af te lasten. Spijtig! Aan alle gidsen en medewerkers toch van harte bedankt en volgende keer beter. Ook NIKE bedankt voor de financiële steun aan ons reservatenfonds. Tot in 2002.

Telefoonaansluiting.

De werkploeg is voortaan ook telefonisch te bereiken. Het telefoonnummer in de schuur is 016.694682, op het terrein is de ploeg bereikbaar op het GSM nummer 0475.638803. Ook een doodgewone brief kan u sturen naar Natuurreservaten vzw Afdeling Zuiderkempem, Donkstraat 52, 2230 Herselt.

Ateljee

Dinsdag 10 april kregen we bezoek in de Schuur. Jan Boven en Johan Van Herck, twee begeleiders van Ateljee Hagelbos (Geel-Oosterlo) kwamen een kijkje nemen. In hun gezelschap Peter, Peter en Peter. Zij maken gebruik van het Ateljee. Het Ateljee is een activiteitencentrum voor volwassenen met een matige of ernstige verstandelijke handicap en maakt deel uit van het M.P.I. in Geel. In het Ateljee wordt getracht voor en samen met die volwassenen een zinvolle dagbesteding uit te bouwen. Een dagbesteding die, in de mate van het mogelijke, aansluit bij hun interesses en mogelijkheden en die ervoor zorgt dat zij dingen kunnen doen die hen een goed gevoel geven en die hen helpen een volwaardig en deugddoend leven te leiden. Om dit te realiseren is er een aanbod van een tiental verschillende ateliers. Naast de inhoudelijke differentiatie wordt ook getracht het totale weekschema zo individueel mogelijk op te stellen (duur en frequentie van het werk, aard van de activiteiten, werktempo,). Zo zijn er bak-, handwerk-, kaarsen-, keramiek-, landbouw-, tuinbouw-, semiindustriële-, creatief-, en keukenateliers. Verder is er een winkel, zijn er losse activiteiten en is er een service dienst. Kortom, voor elk wat wils. En zie, Jan en Johan zagen er wel wat in om samen met hun mensen aan natuurbeheer te doen. De nodige contacten werden gelegd, afspraken werden gemaakt. Peter, Peter en Peter zagen het zitten en dus werden op 17 april de eerste keer samen met onze werkploeg sparren gekapt en opgeruimd. Het is de bedoeling wekelijks een dagje mee te werken met onze ploeg. En er is niet alleen het aspect van zinvol bezig zijn. Bovendien wordt samengewerkt buiten het eigen beschermde atelier, samen met 'gewone' mensen. Integratiebevorderend is het alleszins en dat voor beide partijen. We hopen van ganser harte dat de deelnemers de 'smaak' te pakken krijgen. Natuurreservaten vzw wil alleszins de doelstellingen van het Ateljee mee een beetje waar maken.

Een verslag van de eerste indrukken en ervaringen krijg je in een volgend nummer.

Wie er meer wil over weten : Ateljee Hagelbos, Hagelbos 15, 2440 Geel-Oosterlo (014/868310)

Versterking

Karsten Truyens uit Herselt wordt vanaf 1 april 2001 de nieuwe ploegbaas van de werkploeg van onze Afdeling. Zijn ervaring in bosbeheer zal zeker van pas komen bij het natuurbeheer in onze reservaten. We wensen Karsten van harte welkom in de vereniging en hopen dat hij er 'zijn draai vindt'.

Maar daar twijfelen we niet aan ! Veel werkplezier toegewenst ! Ook Joris Goossens blijft actief in de werkploeg. Hij zal Karsten in den beginne zeker de weg moeten wijzen in de 250 ha reservaat die Natuurreservaten vzw in onze regio in eigendom heeft en beheert. Een prettige samenwerking toegewenst ! Frans Meuris verliet de werkploeg en zal zo snel mogelijk vervangen worden.

Ken je kandidaten laat het ons dan weten. Om toegelaten te worden in de WEP+ ploeg moet je 2 jaar werkzoekend zijn en houden van buitenwerk.

Het WEP+ project.

Onze werkploeg wordt bemand door mensen in een WEP+ project. Wat is dat? Hoe zit dat? Wie betaalt dat? Voor hoelang is dat? We gaven op 12 april een woordje uitleg aan de pers. We maakten ook voor u een kleine samenvatting.

WEP+.

Sedert 1997 stelt Natuurreservaten vzw in de Zuiderkempen mensen aan het werk in het kader van het WEP+project.

WEP+project staat voor Werkervaringplan project en geeft langdurig werklozen de kans om praktijkervaring op te doen. Wanneer aan een laaggeschoolde langdurig werkloze een kans op werkervaring wordt geboden, betekent dit een essentiële schakel op weg zijn reïntegratie op de arbeidsmarkt. In het WEP+ project kan de werkloze meteen een jaar aan de slag.

Enkel personen die bestaansminimumtrekker of minstens twee jaar werkloos zijn, komen in aanmerking. Prioritair blijft het WEP+ bestemd voor laaggeschoolden, alhoewel in uitzonderlijke gevallen ook personen met een hoger diploma kunnen aangeworven worden.

Het project is een initiatief van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afdeling Tewerkstelling en wordt georganiseerd door VDAB (Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, in dit geval van Turnhout).

Het WEP+ project is een harmonisering van andere werkervaringsprojecten als het WEERwerk en WEP-project. Ook in die projecten had Natuurreservaten vzw al werknemers in dienst.

Het WEP+ project vormt voor de aangeworven werknemers een brug tussen een periode van werkloosheid en een nieuwe periode van tewerkstelling. De betrokkenen voldoende bagage geven om (opnieuw) de stap naar het gewone bedrijfsleven te zetten, dat is de doelstelling.

Heel belangrijk is de omkadering. Eerst is er een globaal begeleidingsplan. Verder wordt voor iedere doelgroepwerknemer een individueel begeleidingsplan opgesteld: een actieplan op maat gemaakt van elke werknemer.

Deze begeleiding wordt in de Zuiderkempen nauwgezet opgevolgd door een trajectbegeleidster van de VDAB.

Natuurreservaten vzw ontvangt een omkaderingspremie.

Premies en lonen.

Natuurreservaten vzw ontvangt per werknemer een premie van het Vlaamse Gewest. Bij het bepalen wordt onder andere rekening gehouden met de woonplaats van de werknemer (komt de werknemer uit een zogenaamde +20 % gemeente, ligt de premie iets hoger; in een +20 % gemeente ligt het werkloosheidscijfer minstens 20 % hoger dan dat van het Vlaamse

Gewest). Deze betaling wordt uitgevoerd door de VDAB. Natuurreservaten vzw betaalt de rest van het loon bij. Dit loon komt overeen met een bezoldiging zoals die toegekend wordt voor dezelfde of een overeenkomstige functie bij Natuurreservaten vzw.

De werknemer kan genieten van een vermindering van RSZ-bijdrage. Hij kan ook rekenen op een integratieuitkering of het verlaagd bestaansminimum.

De bezoldiging bestaat dus uit twee delen:

- ▪ Het eigenlijke loon betaald door de werkgever.
- ▪ De integratie-uitkering of het bestaansminimum.

Met een flinke financiële steun van de gemeentebesturen van Herselt en Laakdal lukt het Natuurreservaten van deze sociale tewerkstelling ook financieel mogelijk te maken.

Het werk.

Natuurreservaten vzw - Afdeling Zuiderkempem heeft momenteel vier WEP+ arbeiders in dienst. Ook in andere afdelingen heeft de vereniging nog WEP+ projecten lopen.

Bij Natuurreservaten vzw - Afdeling Zuiderkempem werken de arbeiders mee aan het beheer van onze reservaten. Ze maaien riet in de Roost, ze plaggen in de Langdonken, ze kappen hout in het Goor - Asbroek of rasteren een graasweide af in Schapwees. Kortom, afwisseling troef. Het gaat meestal om buitenwerk waarbij een goede fysieke conditie nodig is. Ook techniek en mechaniek komen aan bod, want de machines zoals bosmaaiers, tractor, kettingzagen, hooikeerders en handmateriaal vragen voortdurend onderhoud.

De ploeg.

De ploeg wordt begeleid door een werkleider en ook de sociale begeleiding (evaluaties, bijstand inzake administratie, contacten VDAB, werkvergaderingen) wordt verzorgd. De mensen blijven één jaar in dienst. Dan zijn er mogelijkheden tot werk zoeken in sectoren als groendienst, bosbeheer, natuurbeheer of in een totaal andere sector. Het gebeurt immers ook dat iemand, na jarenlang werkloos te zijn geweest, weer 'zin' in werken krijgt en actief wordt op de arbeidsmarkt.

Het WEP+ project bij Natuurreservaten vzw - Afdeling Zuiderkempem is tot nog toe heel positief verlopen. De werksfeer en de aanpak van het werk worden mee bepaald door de mensen die in de ploeg zitten. Door overleg en gesprek worden eventuele problemen meestal opgelost.

Natuurreservaten vzw is blij met het WEP+ project. De ploeg maakt het beheer van onze reservaten mede mogelijk. Bovendien zijn ze een zeer belangrijke ondersteuning voor de vrijwilligerwerking van onze vereniging. Het natuurbeheerwerk vraagt veel energie, inzet, tijd van de vrijwilligers, zodat een professionele ondersteuning onontbeerlijk is.

Doorstroming.

Maar liefst 70 tot 80 % van de WEP+ers vinden na hun werkjaar een betrekking. Van de dertien arbeiders die we van 1997 tot nu hadden zijn er 2 nog bezig in hun WEP+ jaar, 5 werken fulltime, 2 werken deeltijds, eentje heeft voortdurend langdurig interimwerk, 3 stempelen. Van een succes gesproken!

De Schuur

Op 1 april 2001 gebeurde het: de verbouwde schuur in de Langdonken werd plechtig geopend. Er werd immers een eetplaats met bijhorende wc, douche en keukenblok in gebruik genomen. Verder werd het werkatelier mooi en efficiënt ingericht. Lon Lommaert, voorzitter van onze afdeling herinnerde er ons aan dat in 1990 al de eerste plannen voor een verbouwing van de schuur gesmeed werden. Een handig werktuig voor professionelen én vrijwilligers moet deze werkplaats worden. Willy Ibens, directeur van Natuurreservaten vzw prees de inzet van vrijwilligers bij de realisatie van de verbouwing. Hij vond een dergelijk uitgebouwde werkplaats echt wel een must. Tenslotte zal deze verbouwing wellicht ook maar een tussenstap zijn in de verdere ontwikkeling van middelen om aan goed natuurbeheer te doen. Willy bedankte de gemeente Herselt voor de hulp bij de realisatie van dit project. De aanwezige nieuwe schepen van Leefmilieu, Eddy Laporte, sloot zich bij het enthousiasme van de sprekers aan. Tenslotte werd Mia Pelgrims in de bloemetjes (pardon in de wilgentenen) gezet. Als vrijwilligster van het eerste uur heeft zij met haar volgehouden eis 'een volwaardig en vooral proper wc in de schuur voor de vrouwelijke beheerswerkers' de bal aan het rollen gebracht. Zij mocht dan ook plechtig het lint doorknippen en daarna als eerste het toilet gebruiken. Mia, van harte bedankt! Mogen we langs deze weg alle helpers van ganser harte bedanken. Tenslotte Jes, Chris en Christine niet vergeten, want zij zorgden voor overheerlijke toastjes. Santé!

Voor onze Schuur zoeken we nog stoelen, een grote tafel en een degelijke houtkachel. U heeft ze op zolder staan of zij staan bij u in de weg. Laat het ons weten.

Netefietspad

Sinds jaren al wordt er gesproken over de uitbouw van een nieuw toeristisch fietspad doorheen de Zuiderkempem. En onduidelijkheid troef is hier zowat het meest gangbare gevoel. Zowel qua bedoeling van het fietspad als qua mogelijke modaliteiten van uitvoering doen allerlei geruchten de ronde, afhankelijk van de informatiebron waar men toevallig mee te maken heeft. Aan de basisidee dat een fietspad in de Zuiderkempem wenselijk zou zijn, hebben verschillende groepen en personen namelijk elk een eigen agenda vastgehaakt, zodat het project zich nu inderdaad aandient als een onverkwikkelijke soep waarin een kat haar eigen jongen niet zou terugvinden voordat het vel van de beer verdrongen is. Waar iedereen wel naar verwijst, is de thesise dat de Toeristische Federatie van de Provincie Antwerpen (TPA) initiatiefnemer en vragende partij zou zijn. En dat is ook zo, al weten blijkbaar weinigen waarin die behoefte precies zou bestaan. Maar geen nood: wij weten dat ondertussen dus wel: de behoefte die TPA vooral wil invullen is die om vanuit Lier kleine fietstochten in de omgeving te maken. En daaraan hebben zich allerlei andere behoeftes aangehaakt, die door TPA als secundair gezien worden, maar die alle samen toch een vraag naar een fietsverbinding in de vallei van de Grote Nete concretiseren. Even een historiek van het hele verhaal: TPA vertrouwt het project toe aan Afdeling Natuur, die een studie bestelt bij het Nederlandse studiebureau BRO. BRO werkt deze studie uit op conceptueel niveau, waarna de eigenlijke invulling op de kaart gebeurt door een commissie samengesteld uit ambtenaren van Afdeling Natuur, medewerkers van TPA en vertegenwoordigers van de natuurverenigingen De Wielewaal en Natuurreservaten. Bedoeling is om een sereen antwoord te geven op de reëel bestaande vraag naar een fietsverbinding in de vallei van de Grote Nete. Sereen, in die zin, dat er gepoogd wordt een evenwichtig antwoord te geven op de vraag hoe en waar er best gefietst kan worden in de vallei, zonder daarbij uit te gaan van

vooroordelen. Al te vaak werd in dit dossier namelijk een antwoord geformuleerd zonder veel rekening te houden met wat nu eigenlijk de vraag weer was. Kortom, samen met TPA en Afdeling natuur hebben wij het hele traject Berlaar -Oosterlo ingedeeld in een 20 tal segmenten, en voor elk segment wordt een waardegetal gegeven aan een aantal mogelijke trajecten. Dit waardegetal wordt bepaald aan de hand van parameters uit de toeristische sfeer zoals veiligheid en belevingswaarde, en uit de sfeer van natuurbehoud kwetsbaarheid, mogelijkheid tot natuurontwikkeling, natuureducatieve potenties, . Het eindresultaat van deze oefening is dan uiteindelijk een route opgebouwd uit de beste deeltrajecten en waar elke betrokken sector zich kan in terugvinden. Er wordt dus systematisch uitgegaan van het proces vraagstelling ->analyse -> oplossing , wat ons heel wat gezonder lijkt dan botweg een los idee te poneren en achteraf een studie te bestellen die als enige bedoeling heeft om het bestaande vooroordeel te bevestigen.

In de Gazet van Antwerpen van 6 april vond deputé Geuens het nodig van op een demagogische wijze de natuurbehoudbeweging de huid vol te schelden. Dit gebeurde naar aanleiding van de weigering van een stedenbouwkundige vergunning om een fietspad aan te leggen in Natuurgebied.

Natuur voor iedereen is het credo van de vereniging. Mensen laten kennis maken met de natuur, met haar schoonheid, haar geheimen is een voortdurende zorg van de vereniging. Het fietsroutenetwerk in N.O. Limburg, fietsroutes in de Demerstreek, bewegwijzerde wandelingen in omzeggens alle reservaten, de wandelverbinding tussen Herselt en Westmeerbeek zijn enkele voorbeelden van recreatieve voorzieningen welke door de natuurbehoudsector gerealiseerd werden.

We zijn verheugd dat we in het overleg met de TPA op een constructieve en open wijze kunnen werken aan de belangrijke recreatieve fietsverbinding tussen Lier en Geel.

We verwachten dat de oude politieke cultuur waarbij het doordrukken van "een idee" de enige weg was naar een realisatie verlaten wordt. We hopen in de toekomst door overleg met alle betrokken sectoren tot oplossingen te kunnen komen.